

Datum: 12 januari 2024

Consultatie Contouren Klimaatplan 2024

Reactie op de internetconsultatie

Het Klimaatplan geeft sturing op welke wijze de doelen uit de Klimaatwet kunnen worden bereikt. Opzet en inhoud is daarmee relevant voor het haven industrieel complex Rotterdam (hierna: HIC). Daarom wensen Havenbedrijf Rotterdam en Ondernemersvereniging Deltalinqs te reageren op uw consultatie. Gegeven de status van het document in deze fase nog op hoofdlijnen.

Stabiel langjarig beleid als voorwaarde voor transitie

Deltalinqs en Havenbedrijf Rotterdam streven naar een klimaatneutrale haven en naar volledige decarbonisatie van haven-gerelateerde industrie en transport in 2050. Dit in lijn met de doelen zoals vastgelegd in de Klimaatwet. Industrie en bedrijfsleven hebben én voelen een belangrijke maatschappelijke én commerciële verplichting om de nationale milieu- en klimaatdoelstellingen te behalen. Het HIC kan tot circa 40% bijdragen aan de nationale target voor CO₂-vermindering in 2030. En daarmee aan een duurzaam verdienvermogen voor de toekomst.

De bereidheid en inzet daartoe is er en zijn beschreven in diverse rapporten en de Cluster Energie Strategieën (Rotterdam – Moerdijk). Verduurzamingsmaatregelen zijn echter dikwijls langetermijninvesteringen die een langjarig stabiel (stimulerings)beleid vereisen waarop ondernemers kunnen bouwen en vertrouwen. Daarvoor is een langjarig, stabiel beleid en faciliterend instrumentarium een vereiste. Dit aspect wensen we graag expliciet terug te zien in het Klimaatplan.

Nieuwe (internationale) waardeketens

De energie- en grondstoffentransitie biedt grote economische kansen voor de ontwikkeling van nieuwe waardeketens, zoals groene chemie, circulaire economie en duurzame waterstof. Het HIC biedt hiervoor een uitstekende plek met veel bedrijven die deze route al in slaan. Met de productie van CO₂-arme basis- en tussenproducten en brandstoffen en de import van groene waterstof draagt de industrie niet alleen bij aan haar eigen klimaatopgave, maar ook aan de klimaatopgave van alle andere sectoren. De waardeketens zijn echter per definitie internationaal, waardoor nationale instrumenten een groot risico in zich hebben dat de bedrijven hun productievolume opschroeven in het buitenland ten koste van de productie

in Nederland. Het klimaatplan zal daarom moeten inzetten op de ontwikkeling van ketens en de vereisten en impact daarvan op ruimte, milieu en internationale (Europese) marktordening. Door hier slimme nationale instrumenten en heldere industriepolitiek aan toe te voegen, kan de industrie in het HIC maximaal bijdragen aan de verwezenlijking van het klimaatplan met behoud van welvaart, werkgelegenheid en bestaanszekerheid. Stimulering van de verduurzaming zou dan ook meer gericht moeten zijn op (waarde)ketens (scope 3) dan bezien vanuit een puur sectorale benadering.

Synergie en samenhang op beleidsniveau

Graag wijzen we op het belang om verbindingen te leggen met de initiatieven en ervaringen die op niveau van de industrieclusters plaatsvinden. Wij adviseren het Klimaatplan om een connectie te maken met de Cluster Energie Strategieën (CESSen) en de Routekaarten die verbonden zijn aan het Nationaal Plan Energiesysteem en het Nationaal Programma Verduurzaming Industrie. Daarnaast is samenhang noodzakelijk op Rijksniveau; een opeenstapeling van verschillende beleidsmaatregelen kan daarbij tot ongewenste effecten leiden. Een meer gebieds- en opgavegerichte aanpak kan juist bijdragen aan een soepele transitie. In de samenwerking met de decentrale overheden en de industrieclusters vraagt dit om 'schakelen' tussen de bestuursniveaus, niet alleen om gezamenlijk beleid te maken, maar ook om dit effectief uit te voeren. De koppeling met de uitvoeringsagenda's voor de clusters in relatie tot een Klimaatplan zou dit concreet moeten maken.

Versnelling en anders werken

De opgave voor overheden, netbeheerders en bedrijven is enorm. De Klimaatnota zou daarom ook moeten ingaan op het vormgeven van een onconventionele aanpak. Alleen dan blijven de klimaatdoelen binnen bereik. Daarom pleiten wij voor een Transitiewet en -maatregelen die de realisatie van de energie- en grondstoffentransitie flink kunnen versnellen. De maatschappij en ons rechtssysteem zijn immers niet ingericht op een opgave van deze omvang. We hebben een nieuw handelingskader nodig, dat specifiek gericht is op het tijdig halen van de klimaatdoelen en Nederland in staat stelt de grootste transitie sinds de industriële revolutie te realiseren binnen een ongekend korte periode. Wij denken hierbij ten minste aan een procedureel en een inhoudelijk aspect.

Procedureel zien wij winst in intensieve samenwerking van stakeholders in de plan- en vergunningenfase, waardoor de benodigde tijd om plannen en vergunningen te maken en te beoordelen, sterk gereduceerd kunnen worden. Inhoudelijk zien wij winst in het kunnen afwegen van belangen, zodat niet elke individuele (milieu)norm als absoluut wordt gehanteerd, maar een voldoende positieve uitkomst van de optelsom van positieve en eventuele negatieve bijdrages aan de diverse maatschappelijke belangen, de doorslag geeft om een vergunning te verlenen. Hierbij pleiten wij ervoor dat het bovenliggend doel van de wetten en regels meer leidend moet zijn, zodat er ruimte komt voor meer pragmatische, snellere oplossingen. Alleen zo blijven de klimaatdoelen van 2030 en verder in zicht. Daarbij is mandaat nodig om binnen de clusters tot gebiedsoptimalisatie te komen waarbij klimaat,

ecologie en economische waarde kan worden gerealiseerd en versnelling kan worden bereikt.

Wegnemen knelpunten

Bij de huidige opgaven moeten er duidelijke prioriteiten worden gesteld. Of het nu om stikstofruimte, netcongestie of vergunningverlening gaat, er is meer slagkracht en meer snelheid nodig. Zoals gezegd wil het HIC een belangrijk aandeel nemen in de klimaataanpak. Naast bovengenoemde punten zijn de beschikbaarheid van voldoende duurzame energie en stikstofruimte essentieel. Op het gebied van netcongestie worden inmiddels stappen genomen. Om voortgang te houden, zal het Klimaatplan een route moeten bieden hoe om te gaan met stikstof in relatie tot de transitie, die uiteindelijk moet leiden tot minder stikstofdepositie. Concreet zou het aanwijzen van het HIC als *renewable go to area* conform REDIII hieraan kunnen bijdragen.

Vanzelfsprekend denken we graag mee om de door ons opgebrachte punten goed vorm te geven in het definitieve klimaatplan.

*Mede namens Havenbedrijf Rotterdam,
Victor van der Chijs, voorzitter Deltalinqs.*